

ኢብ ዓዲ ሓሰኝ መሬት

Kapittel 6 Flerspråklig naturfag

Illustrasjon: Svetlana Voronkova,

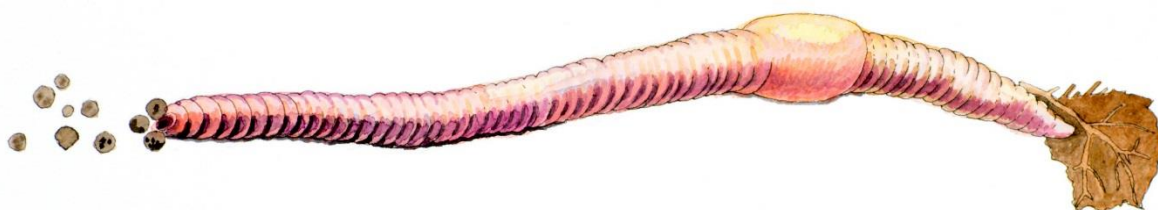
Tekst: Jorun Gulbrandsen

ምዕራፍ 1. ሰሚር ገለ ኣብ ርእሱ ይነጥቦ።

ሕጂ ገለ ዘገርም ነገር ክትሰምዑ ኢኹም። እዚ ሓደ ብዛዕባ የኒን ሰሚርን ዝነግር ዛንታ እዩ። ንሳቶም ሰባት እዮም። ከምኡ እውን ብዛዕባ ሓደ ድሙን ሄንን እውን ክትሰምዑ ኢኹም። ካበይናይ ቦታ እዮም መጺኦም? ኣይንፈልጥን ኢና። ብሓደ መንኮርኩር ጌሮም እዮም መጽዮም። እቲ መንኮርኩር ልክዕ ከም ኩዕሶ ከቢብ እዩ። ብጥርሙዝ እዩ ተሰሪሑ። እቲ መንኮርኩር ናይ ምግጫው ሓደጋ ኣጋጢምዎ ኣብ ሓደ ገረብ ዓሊቡ! ዘገርም እዩ ኔሩ። ግን ካልእ ዝያዳ ዘገርም ነገር ኣሎ። እቲ ዘገርም

ኸኣ እቲ ቦቲ መንኮርኩር ጌሩ ዝመጸ ሄን እዩ። ሄን ንኸልኦት ንኣሸቱ ክገብርም ይኸእል እዩ። ብጣዕሚ፡ ብጣዕሚ ንኣሸቱ። ናብ ውሽጢ ዝሓሳኹ ክኣትዉ ከምዝኸእሉ ጌሩ እዩ ዘንእሶም! ኣብቲ ኣብ ውሽጢ መሬት ዝርከብ መገዲ ሓሳኹ ብምኻድ፡ ኣብኡ እንታይ ከምዝመስል ክርእዩ ይኸእሉ! ሄን ኣብ ርእሶም ዝገብሩዎ ላምባዲና ይህቦም። ምኽንያቱ ኣብቲ ሓሳኹ ዝነብሩሉ ቦታ ጸልማት እዩ።

ሕጂ እንታይ ከምዘጋጠመ ክትሰምዑ ኢኹም።

-ኣብዚ ናብ ታሕቲ ክንከይድ ኢና! ይብል ሄን።

ኣብ ጥቓ ሓደ ፍዮሪ ዘሎ መሬት ሓደ ጉድጓድ ኣሎ።

ናብቲ ጸልማት ይኣትዉ። እቲ መገዲ ገለርያ ወይ መተሓላለፊ መገዲ እዩ ዝመስል። ዋላ ሓደ ድምጺ ኣይስማዕን።

-ሸሸሸ...! ሄን ደው ይብል። የኒን ሰሚርን ክሰምዑ ይፍትኑ። ዋላ ሓደ የለን። ሸሸሸ...!

ይብል ሄን ከም ብሓዲሽ።ሕጂ ገለ ሰሚዖም። ስምዑ! ከምዚ እዩ ዝመስል ዝነበረ። (ምሕካኽ ጣውላ)ገለ ዝንቃሳቕስ ነገር ኣሎ። ቡናዊ ሕብሪ ዘለዎ ነገር። ንውሕ ዝበለ ነገር።

-እዚ እቲ ሓሰኻ መሬት ድዩ? የኒ ሓቲታ

ከምዚ ኢላ ሕሹኽ ትብል፡- እዚ እቲ ሓሰኻ መሬት ድዩ።

-እወ! ኢሉ ሄን። እዚ እቲ ሓሰኻ መሬት እዩ። ርእሱ ኣይንርእዮን ኢና። ጭርኡ ኢና ንርእዩ ዘለና። ርእሱ ኣብቲ ሓመድ እዩ ዘእትዎ ዘሎ። ንሱ ይበልዕ፡ ይበልዕ እዩ። ውሽጢ ውሽጢ ድማ ይኸይድ። ብኸምዚ ኸኣ መተሓላለፊ መገዲ ይሰርሕ። ጋለርያ።

-እቲ ኩሉ ዝበልዎ ሓመድ ናበይ ይኸይድ? ኢላ የኒ ሓቲታ።

-እንታይ የጋጥም! ኢሉ ሰሚር ብምግራም ይዛረብ። ክትግምቱ ትኸእሉ ትኾኑ? ኩሉ እቲ ሓሰኻ ዘበልዎ ሓመድ ኣበይ ይኸይድ? ሰሚር ኣብ ርእሱ ዝነጠበ ነገር እንታይ ይመስለኩም? ጸቡቕ ገሚትኩም! ሓርኢ እዩ ኔሩ! ካብ ጭራ ናይቲ ሓሰኻ ብዙሕ ቡናዊ ሕብሪ ዘለዎ ሓርኢ ወጺኡ ኣብ ልዕሊኡም ወራዱ ።

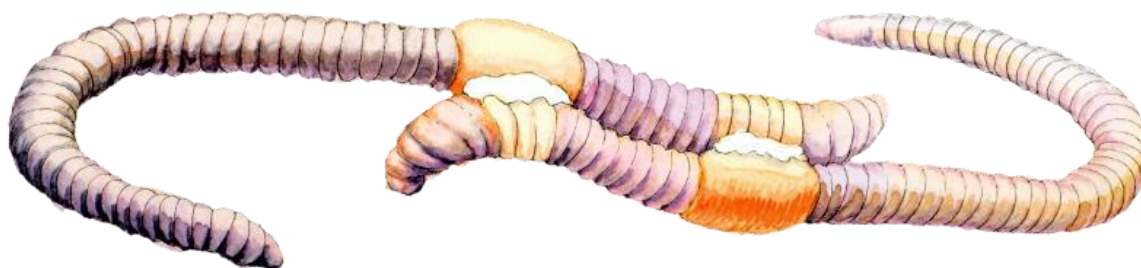
-ጽቡቕ እምበር! ኢሉ ሄን ጨዲሩ። ኣብዚ እቲ ሓመድ ጽቡቕ ክኸውን እዩ! እንካ ሱር ብላዕ ጥራይ!

ሄን ሓደ ኣብቲ መተሓላለፊ ዝበቐለ ጸዕዳ ሱር ኣልዒሉ። ሄን ነቲ ሱር ሰላም ኢሉዎ። ሄን ነቲ ሱር ክዛረብ ከሎ ሰሚር ሰሚሑዎ እዩ። ሄን ምስ ኣትኸልቲ ክዛረብ ይኸእል ድዩ?

ነቲ ሓርኢ ናብ ወሰን ወሰን እናደፍኡ ኣብቲ ጸልማት ክኸዱ ጀሚሮም። ዋላ ሓደ ድምጺ ከይገበሩ። ናብ ውሽጢ ቀጺሎም። ኣብ ሓደ ኣብ ውሽጢ ዘሎ ካልእ መተሓላለፊ። እቲ ኣብ ርእሶም ዝገበሩዎ ላምባዲና ከብርህ ጀሚሩ። እንታይ ይርእዩ ኣለዉ። ነዚ ኣብቲ ዝቐጽል ምዕራፍ ክትረኽቡዎ ኢኹም።ኣብ ምዕራፍ ክልተ።

ምዕራፍ ክልተ። ሓሰኻ ገለ የዳሉ።

ሕጂ የኒን ሰሚርን ኣብ ውሽጢ እቲ መተሓላለፊ መገዲ ናይቲ ሓሰኻ መሬት እዩም ዘለዉ። ኣብኡ ጸልማት እዩ። ተኾነ ግን ላምባዲና ርእሷ ኣለዎም። ሄንን ድሙን ብመንኮርኩር ጌሮም እዮም መጺኦም። ሄን ንኹላቶም ከንእሶም ይኸእል እዩ። ስለዚ እዮም ኣብ ገዛ ሓሰኻ መሬት ክኣትዉ ዝኸኣሉ። ሓሰኻ መሬት ብዙሕ ይሓርእ እዩ። ሰሚር ኣብ ርእሱ ሓርኢ ነጢብዎ እዩ። ሕጂ ይቐጽሉ ኣለዉ።

-ደው በሉ! ሄን ደው ኢሉ።

ኩላቶም ጠጠው ኢሎም። ሰሚር ነቲ ዝርአዮ ክርድኦ ኣይኸኣለን። ንሱ ክልተ ከይተንቀሳቕሱ ዝደቀሱ ሓሰኹ መሬት ይርኢ። ብጣዕሚ ተጻጋጊዮም እዮም። ዋላ ሓደ ኣይንቃሳቕሱን። ሞይቶም ድዮም? ተቓታቲሎም ድዮም? ብሓባር ተላጊቦም ድዮም? ተባሊዮም ድዮም? ሰሚር ፈሪሑ። ሕጂ ሰሚር ንእሽተይ ብምዃኑ ኣይተሓጎሰን። ኪወጽእ ደልዩ። ከምብሓዲሽ ዓቢ ክኸውን ደልዩ።

ሄን ሰሚር ከምዘይተሓጎሰ ርእዩ። ሄን ኢድ ሰሚር ሓዙ ብሕያውነት ክዛረቦ ጀሚሩ፡- ኣጅኻ እዚ ሓደገኛ ኣይኮነን። ኣይንቃሳቕሱን እዮም ዘለዉ። ብዛዕባና ኣይገደሱን እዮም። ንሕና ንሳቶም ዝፈትዉዎ መግቢ ኣይኮናን።

-እንታይ ይገብሩ ኣለዉ ኢሉ ሰሚር ሓቲቱ።

-ንሳቶም ሓደሽቲ ንኣሽቱ ቆልዑት ሓሰኻ መሬት የዳልዉ እዮም ዘለዉ፡ ይብል ሄን። - ክልቲኦም ሓሰኻታት እንቋቋሖ ኣንስተይቲን ዘርኢ ተባዕታይን ኣለዎም።

-እንታይ! የኒ ጨዲራ። መቸስ እዚ ቅኑዕ ኣይኮነን። ኣዋልድ እንቋቋሖ ኣንስተይቲ ኣለወን ኣውዳት ኸኣ ዘርኢ ተባዕታይ ኣለዎም።

-እወ! ኢሉ ሰሚር ። ኣዋልድ እንቋቋሖ ኣንስተይቲ ኣለወን ኣውዳት ኸኣ ዘርኢ ተባዕታይ ኣለዎም።

ግን ንሰኻትኩም ሓሰኻ መሬት ኣይኮንኩምን! ኢሉ ሄን። -ሓሰኻ መሬት ኣብ ሓደ እዋን ወድን ጓልን ክኾኑ ይኸእሉ። ተኾነ ግን ይዋሃሃቡ እዮም። ዘርኢ ተባዕታይ ይዋሃሃቡ እዮም።

ሰሚር ነቶም ከይተንቀሳቕሱ ዝደቀሱ ክልተ ሓሰኻታት ሪኡዎም። ከምዚ ተላጊቦም ዘለዉ እዮም ዝመስሉ።

-ሕጂ ከምኡ ድዮም ዝገብሩ ዘለዉ? ኢሉ ሓቲቱ

-እወ ኢሉ ሄን፡ ይዋሃሃቡ እዮም ዘለዉ። ድሕሪኡ ከፋላለዩ እዮም። ድሕሪ ተወሰነ ጊዜ እቲ ኣብ ማእከል ናይቲ ሓሰኻ ዘሎ ሮዛ ሕብሪ ዘለዎ ቁልፊ ዝመስል ነገር ይረጉድ። ኣብ ክልቲኦም ሓሳኹ። ድሕሪኡ ካብ ነብሶም ይፈለ እም ከም ከረጺት ይኸውን። እቶም ሓሳኹ ድማ ካብኡ እናተንፏሓኹ ናብ ድሕሪት ገጸም ኪወጹ ይጅምሩ። እቲ ከረጺት ኣብ ጥቓ መውጽኢ እንቋቋሖ ምስ ዝቐርብ፡ እንቋቋሖ ናብቲ ከረጺት ይኣትዉ። እቲ ከረጺት ናብቲ ዘርኢ ተባዕታይ ምስ ዝቐርብ፡ ዘርኢ ተባዕታይ ናብቲ ከረጺት ይኣቱ። እቲ ዘርኢ ተባዕታይ ኣብቲ እንቋቋሖ ይለግብ። ሽዑ እቲ ሓሰኻ ፈጸሙ ካብቲ ከረጺት ሶሊኹ ይወጽእ። እቲ ከረጺት ኸኣ ብክልቲኡ ሸነኽ ይዕጹ። ንእሽተይ ባላንቺና ድማ ይመስል። ኣብቲ ውሽጢ ድማ ሓደሽቲ ንኣሽቱ ሓሰኻታት ይፍጠሩ።

የኒን ሰሚርን ትም ኢሎም ደው ኢሎም። እቲ ላምባዲና ኣብ ልዕሊ እቶም ክልተ ሓሳኹ ኣብሪሁ። ሕጂ ከምቲ ዝጽንሑዎ ተላጊቦም የለዉን። ቀስ ኢሎም ተፋላልዮም። እንታይ የጋጠም ኣሎ ሕሹኽ ኢላ የኒ። ክትርብሽ ኣይደለየትን። ንኹሉ ክትርኢ ደልዖ ኔራ። ርእያ ኸኣ።

እቶም ሓሰኻታት ብጥንቃቄ ናብ ድሕሪት እናተሳሕቡ ካብቲ ቁልፊ ወጺኦም። ሕጂ እቲ ከረጺት ኣብ ባይታ ኣሎ። ንእሽተይ ባላንቺና ይመስል። ልክዕ ከምዚ ሓደ ሰብ ንሓደ ፌስታል ነፊሑ ብክልቲኡ ሸነኽ ዝቋጸሮ ይመስል።

-ሕጂ ንኣሽቱ ሓሳኹ ክፍጠሩ ድዮም ሰሚር ሓቲቱ።

-ብዙሓት ክኾኑ እዮም። ኣብቲ ከረጺት ንብዙሓት ሰሙናት ክጽንሑ እዮም። ሽዑ ድልው ምስኾኑ ይወጹ። እቲ ከረጺት ጽቡቕ ሽም ኣለዎ።

-እንታይ እዩ?

-ቆፎ ሓሰኻ!

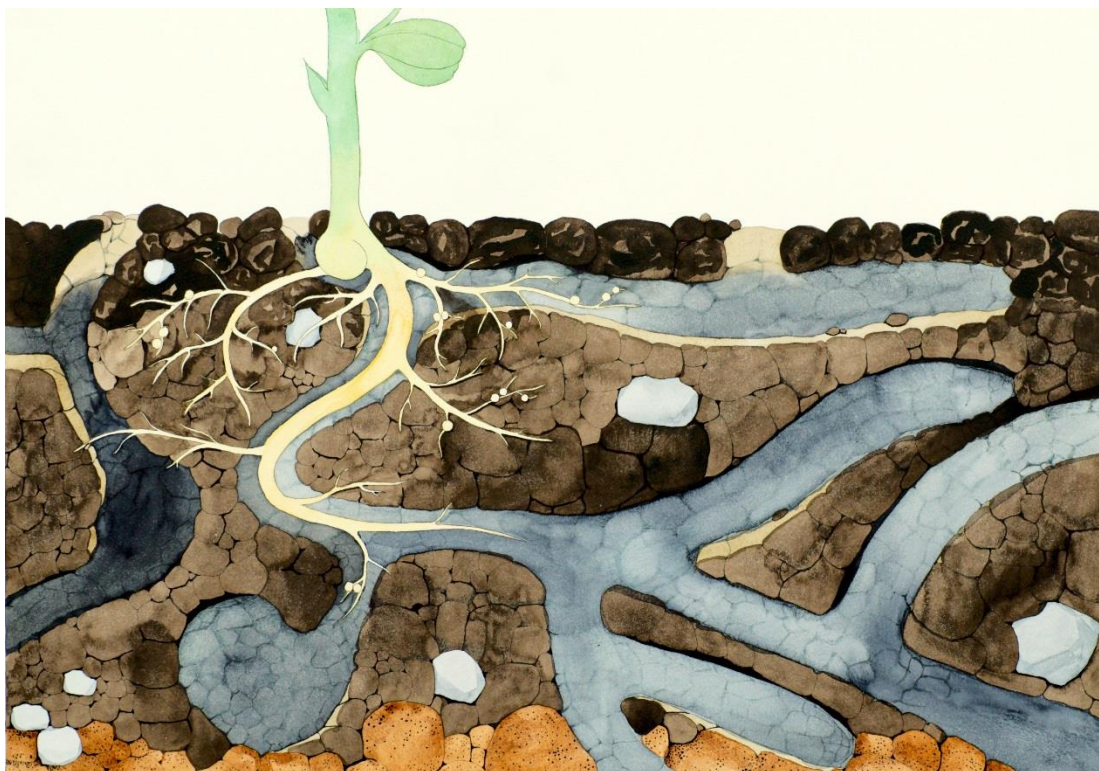
-ቆፎ ሓሰኻ?

-ቆፎ ሓሰኻ1

ምናልባት ኣብቲ መተሓላለፊ ሓሰኻ እናኸዱ ከለዉ ገለ መዝሙር ኣዳልዮም ይኾኑ። ምናልባት እውን ከምኡ ኣይገበሩን ይኾኑ። ምናልባት ገለ ነገር ይሓስቡ ኔሮም ይኾኑ። ምናልባት ገለ ሕማቕ ነገር የጋጥሞም ይኸውን። ብዛዕባ እዚ ኣብ ምዕራፍ ሰለስት ክትፈልጡ ኢኹም።

ምዕራፍ ሰለስተ። ዳርጋ ተበሊዖም ኔሮም።.

የኒን ሰሚርን አብቲ መተሓላለፊ ናይቲ ሓሰኻ መሬት እዮም ዘለዉ። ኣብኡ ጸልማት እዩ ዘሎ። ግን ላምባዲና ርእሲ ኣለዎም። ሄንን ድሙን ብሓዲ መንኮርኩር ጌሮም እዮም መጸኢም። ሄን ንኹሎም ንኣሸቱ ክገብሮም ይኸእል እዩ። ብኸምዚ ድማ እዮም ኣብ ገዛ ናይ ሓሰኻ ክኣትዉ ዝኸኣሉ። ኣብኡ ሓዲ ሓሰኻ መሬት ክንድምንታይ ክሓርእ ከምዝኸእል ርእዮም እዮም። ብፍላይ ሰሚር ነዚ ርእዩ እዩ። ኣብ ርእሱ ሓርኢ ነጢብዎ እዩ። ክልተ ዝተዋሰቡ ሓሰኻታት እውን ርእዮም እዮም። እቶም ሓሰኻታት፡ ንኣሸቱ ሓሰኻታት ዝሕዙ ቆፎ ሓሰኻታት ኣዳልዮም እዮም። ሕጂ እቶም ኣርባዕተ ቀስ ኢሎም መገዶም ይቐጽሉ። ቀስ ኢሎም። ነቲ ሓሰኻ ከሰንብድዎ ኣይደለዩን። እንታይ ከምዝገብር ክርእዩ ደልዮም ኔሮም። እቲ ሓሰኻ ከመይ ከምዝነበር ክርእዩ እዮም ደልዮም። የኒ ገለ ክትሓስብ ጀሚራ። ንምንታይ እዩ እቲ መተሓላለፊ ዘይፈርስ። ንምንታይ እዩ ከፉትን ጽቡቕን ዘሎ። ንሄን ብዛዕባ እዚ ሓቲታቶ። ሄን ብዙሕ ይፈልጥ እዩ።.

ንምንታይ እቲ መተሓላለፊ ዱልዱልን ተሪርን ኮይኑ? የኒ ሓቲታ።

-እቲ ሓሰኻ ተሪር ጌሩ እዩ ዝሰርሖ። እቲ ሓሰኻ ይበልዕን ይኮዕትን። ኣብ ተመሳሳሊ ጊዜ ንፋጥ ዝመስል ነገር ጌሩ ነቲ መተሓላለፊ ይለኽዮ። ብኸምዚ ኸኣ እቲ መተሓላለፊ ተሪር ይኸውን።

-እቲ ንፋጥ ዝመስል ነገር እንታይ እዩ?

-ከምዚ ጥፍጣፍ እዩ ዝመስል። ብኡ ኣቢሉ ነቲ መንደቕ ይለኽዮ። ሽዑ እቲ መተሓላለፊ ልክዕ ከም እምኒ ተሪር ይኸውን።

-እምኒ?

-እው: ልክዕ ከም እምኒ ተሪር። ስለዚ ንነዊሕ ዓመታት ከይተበላሸወ ይጸንሕ። ሽሕ ዓመት ከጸንሕ ይኸእል እዩ!

-ሽሕ ዓመት! የኒ ክትሓሰብ ጀሚራ። ሓደ ሓሰኻ ሽሕ ዓመት ዝጸንሕ ነገር ክሰርሕ ይኸእል ዶ? ሓደ አፍንጫ ዘብሉ፣ ዓይኒ ዘይብሉ፣ እዝኒ ዘይብሉ፣ ክዛርብ ዘይክእል፣ የእዳውን ቅልጽምን ዘይብሉ ንእሽተይ ሓሰኻ ከምዚ ክሰርሕ ይኸእል? እዝስ ክኸውን ይኸእል ዶ? ካብዚ ንላዕሊ ኣይሓሰበትን። ገለ ድምጺ ሰሚዓ። ድምጺ ናይ ሓደ ዝበልዕ ዘሎ ነገር እዩ ኔሩ። ውሕጥ! ውሕጥ! ውሕጥ! ውሕጥ!... ዝጠመየ ነገር ኣሎ። እናቐልጠፈ ዝበልዕ። ገለ ንሉሰሉስ ዝኾነ ነገር ዝበልዕ። ውሕጥ: ውሕጥ: ውሕጥ: ውሕጥ...

ሄን ሕሹኽ ኢሉ:- ትም ኢልኩም ደው በሉ። ኣይትዛረቡ።

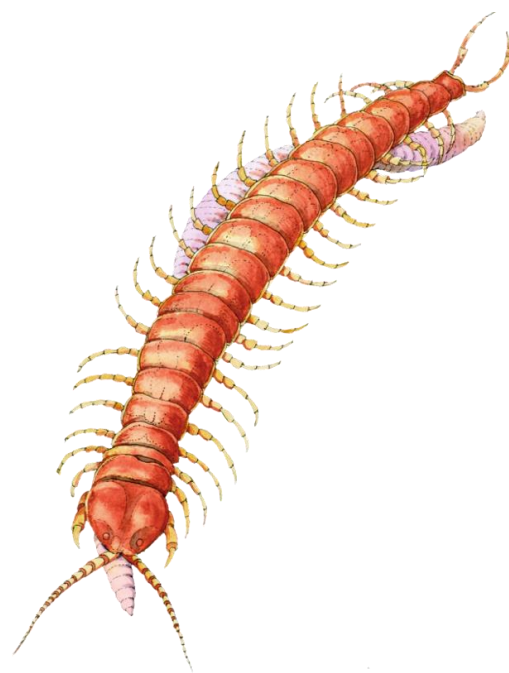
ሄን ናብቲ ድምጺ ገጹ ጠሚቱ።

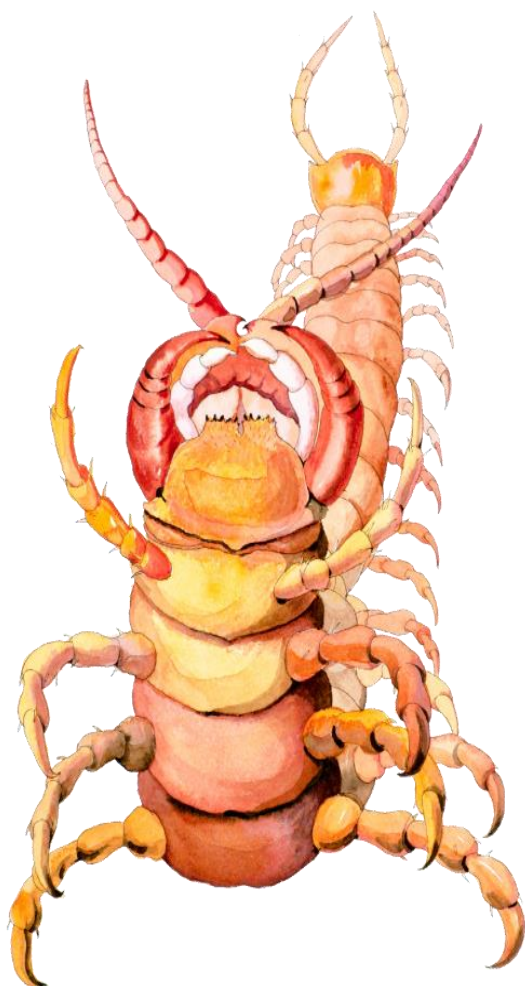
የኒ ናብቲ ድምጺ ገጸ ጠሚታ።

ሰሚር ናብቲ ድምጺ ገጹ ጠሚቱ።

ድሙ ናብቲ ድምጺ ገጹ ጠሚቱ።

ሓደ ነዊሕ እንሰሳ ርእዮም። ብጫ ኣይነበርን። ቀይሕ ኣይነበርን። ኣራንሾኒ ሕብሪ ኔሩዎ። ቁሩብ ጽፍሕ ዝበለ እዩ ኔሩ። ኣብ ነፍስ ወከፍ ጎኑ ብዙሕ የእጋር ኔሩዎ። ጽፍሪ እውን ኔሩዎ። ክልተ ዓበይቲ ኣጻፍር። ብታሕቲ ገለ ኔሩ ድዩ። እቲ እንሰሳ ኣብ ልዕሊ ሓደ ዕንጨይቲ ድዩ ደቂቡ ዘሎ? ቡናዊ ዕንጨይቲ? ሰሚር እንታይ ከምዝኾነ ርእዩ። ሓደ ሓሰኻ መሬት እዩ ኔሩ። እዚ ውሕጥ፣ ውሕጥ፣ ውሕጥ ዘብል ዝነበረ ድማ ነቲ ሓሰኻ መሬት ዝበልዕ ዝነበረ እንሰሳ እዩ ኔሩ። ነቲ ሓሰኻ በጽፋሩ ሒዙ ይሕይኾ ኔሩ! አይድ!!! ሰሚር ትም ክብል ከምዝነበሮ ረሲዑ። :-ንሓደ ሓሰኻ መሬት ይበልፆ ኣሎ። ኢሉ ዓው ኢሉ። የኒ ፈሪሓ። ንሳን ሰሚርን ሄንን ድሙን ንእሽቱ እዮም ኔሮም። ካብቲ እንሰሳ ይንእሱ ኔሮም። መግቢ ክኾኑ እዮም! Jenny ble redd.

እቲ እንሰሳ ሰሚዑዎም። ርእሱ ሓፍ አቢሉዎ።
አፋን አጽፋሩን አብ ቅድሚያም እዩ ኔሩ። የኒ
ጎይያ። ሰሚር ጎይዩ። ድሙ ጎይዩ። ሄን ጎይዩ።
ደድሕሪት ጎይዩም። አበይ ኔሩ እቲ መውጽኢ?
የኒ ናበይ ከምተብል ተጨኒቃ። እቲ መውጽኢ
አበይ እዩ ኔሩ! እቲ እንሰሳ ደድሕሪትም ጎይዩ።
ነቲ አጽፋሩ ናብ ቅድሚት አቢሉ። የኒ ብርሃን
ርእያ! እቲ ከፋት እዩ ኔሩ። እቲ መውጽኢ እዩ
ኔሩ። ከንድቲ ዝኸአልዎ ጎይዩም። አብቲ ሳዕሪ
ድማ በጸሐም። እቲ እንሰሳ እውን አብኡ
በጸሐሙ። ናብ የኒ ገጹ ነጢሩ።

-ዓበይቲ ኩኑ ኢሉ ሄን ቀልጢፉ። ሽዑ ንሽዑ
ዓበይቲ ኮይኖም። የኒ ድሒና። ሰሚር እውን
አይተበልዎን። እቲ እንሰሳ አበይ ኔሩ? ጠፊኡ? -
አብዚ ጨዲሩ ሰሚር። አብቲ ሳዕሪ ሓደ አራንሾኒ
ሕብሪ ዘለዎ ንእሽተይ እንሰሳ ርእዮም። ንእሽተይ
ጽፍሕ ዝበለ እዩ ኔሩ። ብክልቲኡ ጎንታቱ ብዙህ
የእጋር ኔሩዎ። ካብ ሓደ አጸብዕ ዝንእስ እዩ ኔሩ።
ንእሽተይ ሽኮሪና እንሰሳ ኢሉ ሰሚር። አነ ዓቢ
እዩ ዕድል ጌረ።

እቲ አራንሾኒ እንሰሳ እግረ-ሚእቲ እዩ ኔሩ ኢሉ ሄን። ንሱ ናይ ሓሰኻ መሬት ዝዓበየ ጸላኢ
እዩ። ቅጥን ኢሉ ንውሕ ዝበለ እዩ። በቲ አጽፋሩ ጌሩ ነቲ ሓሰኻ መረት ምስ ቀተሎ ይበልዎ።

የኒ ተሓገሳ ኔራ። ብሓደ እግረ-ሚእቲ አይተበልዎትን።

ነቲ ንእሽተይ እንሰሳ ንምንታይ ከምዝፈራሕኩዎ እንድዒ!

እቲ ንእሽተይ እንሰሳ ጠፊኡ

-ሎሚ ምሽት አብ ደገ አብ ጸልማት ከንከውን ኢና ኢሉ ሄን።

-እንታይ ከንጉበር ኢና? አበይ ከንከይድ ኢና? የኒን ሰሚርን ክፈልጡ ደልዮም ኔሮም።

ንስኻቱም እውን ብዛዕባ እዚ ክትፈልጡ ኢኹም። ግን ኣድ ካልእ ዛንታ እዩ ዝኸውን።
አብኡ ድማ ብጣዕሚ ኣዝዩ ጸልማት እዩ።